

Warszawa, 3 grudnia 2019 r.

Polscy uczniowie wśród najlepszych na świecie Znamy wyniki międzynarodowego badania PISA 2018

W porównaniu z wynikami poprzedniego badania PISA 2015, polscy uczniowie osiągnęli lepsze wyniki we wszystkich badanych obszarach: rozumienia czytanego tekstu, rozumowania matematycznego i rozumowania w naukach przyrodniczych. We wszystkich trzech obszarach objętych badaniem wyniki polskich uczniów są powyżej średniej dla krajów OECD i lokują ich w światowej czołówce. Najlepsze wyniki w badaniu osiągnęli uczniowie z 4 regionów Chin, Hongkongu, Singapuru i Makao. W badaniu PISA 2018 wzięło udział ponad 660 tys. uczniów z 79 krajów i regionów świata.

Polscy uczniowie w rozumowaniu matematycznym wyprzedzają w Unii Europejskiej wszystkich poza młodymi Estończykami. W rozumieniu tekstu polska młodzież zajmuje 4. miejsce wśród krajów Unii, a w rozumowaniu w naukach przyrodniczych jest na 3. pozycji.

- Wyniki polskich uczniów w badaniu PISA 2018 lokują ich wśród najlepszych na świecie. To istotna informacja na temat pewnego aspektu polskiej edukacji i powód do dużej satysfakcji. Poprzednia edycja badania PISA zrealizowana wiosną 2015 r. przyniosła wyraźny spadek rezultatów osiąganych przez uczniów z naszego kraju. Wyniki z 2018 roku wskazują zauważalny wzrost, jaki dokonał się w ciągu ostatnich trzech lat – powiedział Minister Edukacji Narodowej Dariusz Piontkowski

Wyniki PISA 2018

Średni wynik polskich uczniów w dziedzinie **rozumienia czytanego tekstu** wyniósł 512 punktów. Był to jeden z najwyższych wyników na świecie. Znacząco lepsze wyniki uzyskali tylko uczniowie z krajów azjatyckich – Chin (a właściwie czterech chińskich regionów biorących udział w badaniu: z Pekinu, Szanghaju, Jiangsu, Guangdongu) i Singapuru, a także uczniowie z Estonii, Kanady i Finlandii. Wynik polskich piętnastolatków był zbliżony do wyników uczniów z Korei Południowej, Szwecji, Nowej Zelandii, Irlandii i Stanów Zjednoczonych (różnice były nieistotne statystycznie), a znacznie lepszy od wyników uczniów z Czech, Niemiec, Francji czy Rosji. W porównaniu z 2015 rokiem stanowi to przyrost o 6 pkt.

W dziedzinie **rozumowania matematycznego** polscy piętnastolatki uzyskali wynik 516 punktów, o 27 punktów więcej niż średnia dla krajów OECD (w roku 2015 były to 504 punkty). Najlepsze wyniki osiągnęli uczniowie z krajów lub regionów Azji, m.in. z Chin, Singapuru, a także Makao, Hongkongu, Japonii i Korei Południowej. Oprócz krajów azjatyckich wynik istotnie wyższy od Polski uzyskało tylko jedno państwo europejskie: Estonia. Wyniki nieodróżnialne statystycznie od wyniku polskich uczniów uzyskali uczniowie z Holandii, Szwajcarii i Kanady. Pozostałe 66 krajów lub regionów biorących udział w badaniu miało wyniki niższe niż Polska.

W **rozumowaniu w naukach przyrodniczych** Polscy uczniowie uzyskali średni wynik 511 punktów, co plasuje ich na 3. miejscu wśród krajów Unii Europejskiej. Wynik ten był o 22 punkty wyższy od średniej dla OECD. Wynik młodych Polaków był zbliżony do wyników piętnastolatków z Hongkongu, Tajwanu, Nowej Zelandii, Słowenii i Wielkiej Brytanii – różnice między Polską a tymi krajami były nieistotne statystycznie. W roku 2015 było to o 10 punktów mniej.

Trend wzrostowy

Wynik polskich uczniów w dziedzinie **rozumowania matematycznego osiągnięty w 2018 r. jest o 12 punktów wyższy od wyniku z poprzedniego badania w 2015 r.** Z kolei jest on podobny do wyniku z 2012 r., który był najwyższy w Unii Europejskiej i najwyższy w historii polskich edycji badania PISA.

Z satysfakcją należy odnotować spadek odsetka uczniów o najniższych **umiejętnościach rozumowania w naukach przyrodniczych**. W roku 2015 odsetek ten wnosił 16,2% - obecnie to 13,8%. Z kolei wzrósł odsetek uczniów na najwyższych poziomach umiejętności – teraz to 9,3% (w poprzednie edycji PISA 2015 - 7,3%). Podobnie, jak w przypadku umiejętności matematycznych i rozumienia tekstu, także tutaj porównanie wyników uczniów z Polski z ich rówieśnikami z krajów OECD wypada korzystnie dla młodych Polaków. Średni wynik OECD to 22% uczniów na najniższym poziomie umiejętności rozumowania w naukach przyrodniczych, a tylko 6,8% uczniów na najwyższym. Młode Polki i młodzi Polacy są na takim samym poziomie umiejętności – średnie wyniki dziewcząt i chłopców w dziedzinie rozumowania w naukach przyrodniczych były takie same.

PISA 2018 pokazuje, że odsetek uczniów osiągających najniższe wyniki w zakresie **rozumienia czytanego tekstu** był w Polsce bardzo podobny do poprzedniej edycji badania (PISA 2015) i wyniósł 14,6%. Jednakże warto zauważyć, że w 2000 r. w tej kategorii znalazł się niemal co czwarty uczeń w Polsce (23%). Kolejne edycje badania pokazywały, że odsetek osób na najniższych poziomach umiejętności systematycznie spadał. Od 2009 roku wynosił on mniej niż 15%, co oznacza, że Polska jako jeden z nielicznych krajów UE osiągnęła wskaźnik, który postawiły sobie za cel kraje Unii. Zauważalny jest również wzrost odsetka uczniów osiągających najwyższe wyniki: w roku 2000 było to tylko 6%, obecnie – 12,2%. Uwidacznia się także różnica między Polską a krajami OECD, gdzie w grupie o najniższych wynikach znalazło się 23% uczniów, a odsetek badanych z najlepszymi wynikami to 8%.

Utrzymuje się duża różnica między chłopcami i dziewczętami pod względem stopnia opanowania umiejętności rozumienia czytanego tekstu. W Polsce poniżej dwóch najniższych poziomów (w sześciostopniowej skali) znalazł się co piąty chłopiec i tylko co dziesiąta piętnastolatka, z kolei na poziomach 5 i 6 usytuowało się 9,6% chłopców i 14,8% dziewcząt. Różnice wyników między chłopcami i dziewczętami nie są typowo polską specyfiką i można je dostrzec też w innych krajach.

Badanie PISA 2018

Badanie PISA (*Programme for International Student Assessment*) organizowane jest przez międzynarodowe konsorcjum nadzorowane przez Organizację Współpracy Gospodarczej i

Rozwoju (OECD) oraz przedstawicieli krajów członkowskich. Jest to największe badanie umiejętności uczniów na świecie, realizowane co trzy lata we wszystkich krajach członkowskich OECD, a także w kilkudziesięciu innych państwach. Polska uczestniczy w nim od samego początku, czyli od roku 2000. Polską edycję badania przeprowadził zespół naukowców z Instytutu Badań Edukacyjnych, a finansowanie zapewniło Ministerstwo Edukacji Narodowej.

Badanie PISA pokazuje poziom i zróżnicowanie umiejętności piętnastolatków, które rozwijane są w trakcie edukacji szkolnej, jak i poza szkołą.

W każdej edycji PISA nacisk położony jest na jedną spośród trzech dziedzin: rozumowanie matematyczne, rozumienie czytanego tekstu lub rozumowanie w naukach przyrodniczych. W badaniu PISA 2018 dziedziną wiodącą było rozumienie czytanego tekstu.

W 2018 r. w badaniu uczestniczyło 79 krajów i regionów, a liczba przebadanych uczniów przekroczyła 660 tys. Polskę reprezentowało 5653 młodych Polaków z 227 szkół.

Głównym przedmiotem pomiaru jest zdolność do zastosowania posiadanej wiedzy i umiejętności do rozwiązywania problemów osadzonych w życiu codziennym. Pozwala to na porównywanie kompetencji piętnastolatków z bardzo różnych krajów zakładając, że mierzone umiejętności są przynajmniej pośrednio warunkowane jakością systemu edukacji. Ostateczny wynik jest jednak uwarunkowany szeregiem dodatkowych czynników, związanych np. z tempem postępu technologicznego w różnych krajach.

Więcej informacji, w tym mapy prezentujące wyniki, infografiki oraz broszury szczegółowo opisujące wyniki dostępne są na stronach: Ministerstwa Edukacji Narodowej www.men.gov.pl oraz IBE www.pisa.ibe.edu.pl.